

## พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

### MULTI CORE COMPETENCY OF SCHOOL ADMINISTRATORS EFFECTING TO LEARNING ORGANIZATION OF SCHOOL UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 20

ยีนยง ไทยใจดี<sup>1\*</sup>, ชานนท์ เศรษฐแสงศรี<sup>2</sup>, มีศักดิ์ แสงศิลา<sup>3</sup>, วรพล คล่องเชิงศรี<sup>4</sup>, วิทร วิภาหัทสน์<sup>5</sup> และ มิลินทร์ เจริญชนม์<sup>6</sup>  
YUENYONG THAJAIDEE<sup>1\*</sup>, CHANON SETSAENGSR<sup>2</sup>, MESAK SAENGSI<sup>3</sup>, WORAPOL KLONGCHENGSRORN<sup>4</sup>,  
WITORN WIPAHUSNS<sup>5</sup> and MILINT CHALOENCHON<sup>6</sup>

#### บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา 4) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา 5) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา 6) เพื่อศึกษาพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กลุ่มตัวอย่างได้สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษาได้ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test, F-test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise) ผลการวิจัยพบว่า

1. พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือด้านการบริการที่ดี รองลงมาคือด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ส่วนด้านที่มีระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาต่ำสุด คือด้านการทำงานเป็นทีม
2. สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงสุด ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม รองลงมาคือด้านมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ส่วนด้านที่มีระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่ำสุด คือด้านการคิดและเข้าใจเชิงระบบ

<sup>1</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล, Assistant Professor, Faculty of Education, Santapol College.

<sup>2-6</sup> อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล, Lecturer, Faculty of Education, Santapol College.

\* Corresponding Author. Email: yunt88@gmail.com

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5. พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับสูง ( $r = 0.872$ ) โดยสมรรถนะหลักด้านการพัฒนาตนเอง มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงสุด รองลงมาคือ สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนสมรรถนะหลักด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุดคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

6. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ของพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหาร 3 ด้านคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ( $X_3$ ) ด้านการทำงานเป็นทีม ( $X_4$ ) และด้านการบริการที่ดี ( $X_2$ ) ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .67 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยรวมเท่ากับ 0.76 และสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูได้ร้อยละ 76 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และค่าความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.28 โดยมีสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$$Y = 2.143 + 0.2753X_3 + 0.253X_4 + 0.111X_2$$

และมีสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$Z = 0.294Z_3 + 0.278Z_4 + 0.115Z_2$$

**คำสำคัญ :** สมรรถนะหลักของผู้บริหาร ; องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

## ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to study the level of multi core competency of school administrators 2) to study the condition being a learning organization of the school 3) to compare the level of multi core competency of school administrators classify by position and size of school 4) to compare the condition being a learning organization of the school classify by position and size of school 5) to study the relationship between multi core competency of school administrators and being learning organization of schools 6) to study the multi core competency of school administrators effecting to the condition being a learning organization of the school under the Secondary Educational Service Area Office 20. The sample by stratified random sampling were 30 administrators and 312 teachers. The instruments used to collect data was the 5-rating scales questionnaire with the reliability at 0.98. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, Pearson's moment product correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The results indicate that

1. Overall image and detailed image of the core competency of the school administrators are at high level. The highest level of core competency was good services. The second order was achievement motivation. The lowest level of core competency was teamwork.

2. Overall image and detailed image of the condition of being learning organization of the schools is at high level. The highest level of the condition of being learning organization of the schools was team learning. The second order was the excellence motivation. The lowest level of core competency was the systematic thinking and understanding.

3. The comparison of the opinion toward the core competency of the school administrators classified by position were significant differences at 0.01 level on the aspects and the wholes. When classified by size of school were not differences on the aspects and the wholes.

4. The comparison of the opinion toward the condition of being learning organization of the schools classified by position were significant differences at 0.01 level on the aspects and the wholes. When classified by size of school found that the team learning was significant differences at 0.05 level, the others aspects were not different.

5. The core competency of school administrators and being learning organization of schools has positive relationship with high significance at 0.01 ( $r = 0.872$ ). By the self-development has the most positive relationship with the being learning organization, followed by the capacity of school administrators' teamwork, the achievement motivation and the excellence motivation have the relationship at lowest level.

6. The core competency of the school administrators illustrates the three main factors including the self-development the good service and the teamwork were affecting being learning organization with multiple correlation coefficient of 0.67 and the coefficient of regression is 0.472 which can predict the condition of being learning organization of the schools at 76 %. The regression analysis equation is as follows:

Raw score predictive equation

$$\hat{Y} = 2.143 + 0.2753X_3 + 0.253X_4 + 0.111X_2$$

Standard scores predictive equation

$$\hat{Z} = 0.294Z_3 + 0.278Z_4 + 0.115Z_2$$

**Keywords:** Core Competency of School Administrators ; learning organization of schools.

## บทนำ

ในการพัฒนาที่ยั่งยืน และยั่งยืนมุ่งเน้นพัฒนาสังคม คุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมสมานฉันท์ และเอื้ออาทร ในภาวะการณ์ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลง หลายๆ ด้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงโดยการปฏิรูประบบราชการ ปฏิรูปการเมือง ปฏิรูปการศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 39 กำหนดให้

กระทรวง กระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบนอกเหนือจากงานบริหาร 4 งาน การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การ บริหารงานบุคคล และการ บริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยตรง กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 3-4) ให้ความสำคัญ กับการปฏิรูปด้านต่างๆ คือ ปฏิรูประบบการศึกษา ปฏิรูปการ เรียนรู้ ปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการ ปฏิรูปครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิรูประบบทรัพยากร

และการลงทุนเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ 4 ด้าน คือ ปฏิรูปโรงเรียนหรือสถานศึกษา ปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร และปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด

สมรรถนะของผู้บริหารจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนเพราะสมรรถนะเป็นคุณลักษณะ ความสามารถของผู้บริหารที่แสดงออกมาซึ่งสามารถวัดและสังเกตเห็นได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทักษะและลักษณะอื่น ๆ ที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่นๆ ในองค์กรดังที่แม็คเคอร์แลนด์ (McClelland, 1973 : 1-14) ได้กล่าวไว้ว่าสมรรถนะหมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบและเน้นย้ำให้ว่าการประเมินบุคคลหันมาให้ความสำคัญกับสมรรถนะมากกว่าสติปัญญาที่วัดและสังเกตได้ง่ายและชัดเจนกว่าถ้าผู้นำในสถานศึกษาขาดสมรรถนะ ขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ความสามารถสังคมก็ไม่อาจคาดหวังอะไรจากผู้ที่จะจบจากสถานศึกษาได้อีก

องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) เป็นการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้เป็นฐานในการก้าวไปสู่ความสำเร็จขององค์กรได้ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ และธุรกิจ เอกชนโดยการประยุกต์ใช้ ร่วมกับการบริหารรูปแบบอื่นๆ ที่มีลักษณะพัฒนาองค์กรให้ เพียบพร้อมไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative organization) รวมถึงให้บรรลุผลสำเร็จในระบบบริหารเชิงคุณภาพรวม (Total Quality Management) ตลอดทั้งองค์กร (วีระวุธ มาฆะศิรินันท์, 2554 : 42 - 43) ภายใต้สภาวะแวดล้อมของเศรษฐกิจยุคใหม่ ที่เป็นโลกแห่งการเรียนรู้ โลกแห่งภูมิปัญญา องค์กรใดหรือผู้ใดที่จะคิด หรือจะตัดสินใจใดๆ ย่อมต้องใช้ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้และภูมิปัญญาเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการดำเนินการ เมื่อทุกองค์กรล้วนดำรงอยู่ในสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาทุกองค์กรต้องแสวงหาแนวทางที่จะสร้างความเจริญอย่างมั่นคงและถาวร (ณัฐพันธ์ เจริญนันท์, 2556 : 37) องค์กรแห่งการเรียนรู้มีวิธีการเรียนรู้ที่เป็นพลวัต สามารถจัดการความรู้และใช้ความรู้เป็นเครื่องมือ นำองค์กรไปสู่ ความสำเร็จ ซึ่งความสำคัญของการที่โรงเรียน

ควรจะต้องเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มากกว่าองค์การประเภทใดๆ โดยอ้างถึงทัศนะของ ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001 : 147) ที่กล่าวว่าโรงเรียนเป็นองค์การที่ให้บริการที่ผูกพันกับเรื่องของการสอนและการเรียนรู้เป็นหลัก เป้าหมายสุดท้ายของโรงเรียนคือ การเรียนรู้ของนักเรียน (Student learning) ดังนั้นในบรรดาองค์กรประเภทต่างๆ โรงเรียนจึงควรเป็นองค์กรเรียนรู้มากกว่าองค์กรประเภทใดๆ (วิโรจน์ สารัตนะ, 2544 : 43)

ปีเตอร์ เซ็งเก้ (Peter Senge, 1990 ; อ้างถึงในบุพผา พวงมาลี, 2552 : 23) ได้กล่าวว่าองค์การแห่งการเรียนรู้ผ่านกลุ่มบุคคลที่ใฝ่การเรียนรู้การเรียนรู้ของแต่ละคนไม่ได้เป็นหลักประกันว่าเกิดการเรียนรู้ในองค์กร แต่จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ บุคคลมีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เป็นผลมาจากองค์การการเรียนรู้ เป็นแนวบริหารยุคใหม่ ต้องมีเป้าหมายและระบบงานในการพัฒนาผู้นำและสมาชิก โดยยกระดับการเรียนรู้ให้เป็นรูปธรรมภายใต้พื้นฐานแนวคิดของ Peter Senge เชื่อว่าการพัฒนาองค์การไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เกิดขึ้นจากบุคคลในองค์กรเป็นแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพ ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มี 5 ประการ คือ การสร้างและสานวิสัยทัศน์ (Share vision) มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Our commitment to excellence) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team learning) วิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental model) และการคิดและเข้าใจเชิงระบบ (System thinking) ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ นั้น บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งที่จะ นำไปสู่การปฏิบัติเป็นผู้นำองค์การในการอำนวยความสะดวกต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ต่อไป

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
2. เพื่อศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
6. เพื่อศึกษาพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

## สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันไป
2. ความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน
3. พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

4. พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

## กรอบแนวคิดในการวิจัย

### ตัวแปรอิสระ

| ข้อมูลส่วนบุคคล        | 2. ขนาดของสถานศึกษา |
|------------------------|---------------------|
| 1. ตำแหน่งหน้าที่      | 2.1 ขนาดใหญ่        |
| 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา | 2.2 ขนาดกลาง        |
| 1.2 ครูผู้สอน          | 2.3 ขนาดเล็ก        |

### ตัวแปรต้น

| สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน |
|-----------------------------------------|
| 1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์                |
| 2. ด้านการบริการที่ดี                   |
| 3. ด้านการพัฒนาตนเอง                    |
| 4. ด้านการทำงานเป็นทีม                  |

### ตัวแปรตาม

| การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ใน 5 ด้าน      |
|--------------------------------------------|
| 1. ด้านการสร้างและสานวิสัยทัศน์            |
| 2. ด้านมุ่งสู่ความเป็นเลิศ                 |
| 3. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม           |
| 4. ด้านวิธีการติดตามและประเมินผลที่เปิดเผย |
| 5. ด้านการคิดและเข้าใจเชิงระบบ             |

## ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

## วิธีดำเนินการวิจัย

## ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

### 1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3,095 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. 2562 : 12) จำแนกเป็น

#### 1.1 ตำแหน่งหน้าที่

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 252 คน

1.1.2 ครูผู้สอน จำนวน 2,843 คน

#### 1.2 ขนาดของสถานศึกษา

1.2.1 ขนาดใหญ่ จำนวน 1,632 คน

1.2.2 ขนาดกลาง จำนวน 836 คน

1.2.3 ขนาดเล็ก จำนวน 627 คน

### 2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2562 โดยการ

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 43-46) แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 342 คน จำแนกเป็น

#### 2.1 ตำแหน่งหน้าที่

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน

2.1.2 ครูผู้สอน จำนวน 312 คน

#### 2.2 ขนาดของสถานศึกษา

2.2.1 ขนาดใหญ่ จำนวน 181 คน

2.2.2 ขนาดกลาง จำนวน 92 คน

2.2.3 ขนาดเล็ก จำนวน 69 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับพหุปัจจัยของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยค่าแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ ในระดับระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม

แบบมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยค่าแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

### การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา และองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2. นำผลการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการกำหนด กรอบแนวคิดของงานวิจัยและการสร้างแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

3. นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายการบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของ

แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารเท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้เท่ากับ 0.97 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 73-74)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 73-74)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้ t-test (Independent Sample) และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ F-test (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างก็วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Cheffe')

6. วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้ t-test (Independent Sample) และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ F-test (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างก็วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Cheffe')

7. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยคำนวณค่า สัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) แล้วนำค่าความสัมพันธ์ที่เป็นบวกมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ต่อไปนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 316)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

สำหรับทิศทางความสัมพันธ์สามารถพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถ้า r มีค่าเป็นลบ แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม ถ้า r มีค่า

เป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน

8. การวิเคราะห์พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยคำนวณค่าการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise) จากสมการ

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5$$

### สรุปผลการวิจัย

1. พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือด้านการบริการที่ดี รองลงมาคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ส่วนด้านที่มีระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาต่ำสุด คือด้านการทำงานเป็นทีม

2. สภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สูงสุด ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม รองลงมาคือด้านมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ส่วนด้านที่มีระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ต่ำสุด คือด้านการคิดและเข้าใจเชิงระบบ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าบุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

6. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

7. ความสัมพันธ์ระหว่างพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับสูง ( $r = .872$ ) โดยสมรรถนะหลักด้านการพัฒนาตนเอง มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สูงสุด รองลงมาคือสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนสมรรถนะหลักด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุดคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

8. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ของพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหาร 3 ด้านคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ( $X_3$ ) ด้านการทำงานเป็นทีม ( $X_4$ ) และด้านการบริการที่ดี ( $X_2$ ) ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.67 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยรวมเท่ากับ 0.76 และสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูได้ร้อยละ 76 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และค่าความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ .28 โดยมีสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$$Y = 2.143 + 0.2753X_3 + 0.253X_4 + 0.111X_2$$

และมีสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$Z = 0.294Z_3 + 0.278Z_4 + 0.115Z_2$$

### อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบประเด็นที่น่าสนใจบางประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันได้ปฏิบัติตามสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างเต็มที่ทุกสมรรถนะที่กำหนดไว้ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยครูผู้สอนก็ได้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาของตนเองได้ปฏิบัติตามสมรรถนะที่กำหนดไว้อย่างจริงจัง จึงทำให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 1-4) ที่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจสำคัญหลายด้านที่จะต้องปฏิบัติ และจะต้องเกี่ยวข้องทั้ง กิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่าง ๆ การที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะดำเนินการกิจได้ตามที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะในเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของภารกิจเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญธรณ์ ศรีเสาวลักษณ์ (2558 : 92 – 95) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลพรรณ ศรีสุข (2560 : 78 – 81) ได้ศึกษา

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่า สมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีในภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คุณภาพของสถานศึกษาทุกแห่งจะดูได้จากคุณภาพของงานวิชาการเป็นหลัก หากสถาบันใดมีงานวิชาการที่มีคุณภาพสูงก็จะได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองในการส่งลูกหลานเข้าเรียนสถานศึกษาแห่งนั้น การที่คุณภาพของการวิชาการจะดีได้นั้น บุคลากรในสถานศึกษาเหล่านั้นทุกคนจะต้องสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนการสอน จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ จึงทำให้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เปี่ยมพงศ์ นัยบ้านด่าน, 2557 : 8) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบแห่งการเรียนรู้เป็นส่วนที่ทำให้เกิดความสำเร็จในองค์กรหรือ โรงเรียน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบจะมีความสัมพันธ์กันในพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกันทั้งในระดับบุคคล ซึ่งเป็นความรู้ ความสามารถเฉพาะบุคคล นำไปสู่ระดับองค์การหรือโรงเรียนที่เกิดเป็นความสำเร็จของเป้าหมาย วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดา มัชปาได้ (2555 : 75 - 77) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพสิน บุญนา (2561 : 89 -93) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเปรียบเทียบพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามองว่าตนเองได้ปฏิบัติตามสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างเต็มที่ทุกสมรรถนะที่กำหนดไว้ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และครูผู้สอนก็ได้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาของตนเองได้ปฏิบัติตามสมรรถนะที่กำหนดไว้อย่างจริงจัง จึงทำให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพัชร หินแก้ว. (2557 : 79-82). ได้ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของผู้บริหารจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยผู้บริหารเห็นว่าสมรรถนะหลักสูงกว่าความคิดเห็นของครูผู้สอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญธรณ์ ศรีเสาวลักษณ์ (2558 : 92-95) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

4. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเปรียบเทียบพหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาที่มี

ขนาดต่างกัน ก็พยายามที่ปฏิบัติตามสมรรถนะหลักที่สำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างเต็มที่ทุกสมรรถนะที่กำหนดไว้ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ไม่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ต่างก็พยายามปฏิบัติตามสมรรถนะหลักกันอย่างเคร่งครัดโดยถ้วนทั่วหน้ากัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา ยีห้วงเจริญ (2556 : 71-74) ได้ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัด ชัยแดนภาคใต้ พบว่าองค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัด ชัยแดนภาคใต้ ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น องค์ประกอบด้านการมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ และองค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ ระดับสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในจังหวัดชัยแดนภาคใต้ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบระดับ สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชัยแดนภาคใต้ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีระดับสมรรถนะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร ช่อชิต (2560 : 85-89) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยผู้บริหารเห็นว่าสมรรถนะสูงกว่าความคิดเห็นของครูผู้สอน เมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

5. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามองว่าสถานศึกษาทุกแห่งต่างก็พยายามที่จะทำให้องค์กรของตนบริหารไปได้อย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านวิชาการ เพื่อสร้างคุณภาพทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน และสร้างค่านิยมให้กับผู้ปกครองต่อสถานศึกษาในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในสถานศึกษาของตน สถานศึกษาทุกแห่งต่าง

พยายามสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ แต่ครูผู้สอนจึงมองว่าสถานศึกษายังไม่ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เท่าที่ควร ซึ่งในบางเรื่องที่เสนอให้ทำก็ไม่ได้มีการตอบสนองเท่าที่ควร จึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ จิระสาคร (2556 : 45-46) ได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ส่วนความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยผู้บริหารเห็นว่าสถานศึกษามีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงกว่าครูผู้สอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร สายใจ (2560 : 72-75) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าสถานศึกษามีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงกว่าครูผู้สอน

6. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาแต่ละขนาดต่างก็พยายามที่จะทำสถานศึกษาทุกแห่งให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามสภาพของตนเอง เพื่อสร้างคุณภาพทางการศึกษา สร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน จึงทำให้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ จิระสาคร (2556 : 45) ได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางมีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

7. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับสูง ( $r = .872$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้ทำให้ผู้เรียนเป็นคน “เก่ง ดี และมีความสุข” นั้นหมายความว่าผู้เรียนจะต้องที่มีความรู้ เป็นคนดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ ตัวผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำได้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีความรู้ความสามารถ แก้ปัญหาได้ ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่สถานศึกษาจะต้องมีคุณภาพ เป็นองค์กรที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรจึงต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จะเห็นว่าตัวผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ จึงทำให้สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สฤณี เรืองแก้ว (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบริหารของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ประกอบด้วยสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อสถานภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่า สมรรถนะหลักด้าน การทำงานเป็นทีม สมรรถนะหลักด้านการบริการที่ดี สมรรถนะหลักด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะหลักด้านการมุ่ง

ผลสัมฤทธิ์ และผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาทุกแห่งมีองค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก 3. สมรรถนะทางภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกกับองค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาทุกด้าน ได้แก่ ด้านพลวัตการเรียนรู้การปรับเปลี่ยนองค์การ การเพิ่มอำนาจแก่บุคคล การจัดการความรู้การใช้เทคโนโลยี

8. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พหุสมรรถนะหลักของผู้บริหาร 3 ด้านคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริการที่ดี ส่งผลต่อสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยรวมเท่ากับ .76 และสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูได้ร้อยละ 76 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งต่างก็พยายามที่จะบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ทำตัวให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ ทำให้ผู้เรียนจะต้องที่มีความรู้ เป็นคนดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตัวผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำตัวได้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีความรู้ความสามารถ แก้ปัญหาได้ ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด คุณภาพในตัวผู้บริหารหรือสมรรถนะหลักที่มีในตัวผู้บริหารจะส่งผลต่อเป้าหมายที่จะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพส่งผลให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรจึงต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จะเห็นว่าสมรรถนะในตัวผู้บริหารสถานศึกษาจะส่งผลให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พเยาว์ สุดรัก. (2556 : 91-94). ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสภาพการเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับมาก

และสมรรถนะหลักของผู้บริหาร 3 ด้านคือ ด้านการพัฒนาตนเอง (X3) ด้านการทำงานเป็นทีม (X4) และด้านการบริการที่ดี (X2) ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.67 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยรวมเท่ากับ 0.76 และสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูได้ร้อยละ 76 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนูกันท์ ปาโส (2562 :101-104) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X6) ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ (X4) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ 0.68 และ 0.17 ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดได้ร้อยละ 69.2

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะหลักด้านการทำงานเป็นทีมต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมมากขึ้น
2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ด้านการคิดและเข้าใจเชิงระบบ เป็นด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์แนวทางในการทำงานในทุก ๆ ด้านอย่างเป็นระบบ
3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ทุ่มเทในการทำงานเพื่อประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
4. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ด้านการพัฒนาตนเองเป็นสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งมั่นในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาใน 3. ควรศึกษาสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
  - 2 ด้าน คือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ว่ามี 4. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา
  5. ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา
- สภาพเป็นอย่างไร
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานกับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

### เอกสารอ้างอิง

- [1] กมลพัชร หินแก้ว. (2557). สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- [3] ชูศรี วงศ์รัตน. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี : ไทยเนรมิตอินเตอร์โพรเกรสซิฟ.
- [4] ญัฐพันธ์ เขจรนันทน์. (2556). กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- [5] ธัญธรรณ ศรีเสาวลักษณ์. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- [6] นลพรรณ ศรีสุข. (2560). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- [7] บุปผา พวงมาลี. (2552). การรับรู้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [8] บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- [9] ปาริฉัตร ช่อขิต. (2560). สมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [10] เปี่ยมพงศ์ นัยบ้านด่าน. (2557). องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization). (Online)/available URL [http://www.natres.psu.ac.th/Journal/Learn\\_Organ/index.htm](http://www.natres.psu.ac.th/Journal/Learn_Organ/index.htm).
- [11] พเยาว์ สุดรัก. (2556). สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- [12] ไพลิน บุญนา. (2561). ลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- [13] วีระวุธ มาชะศิรินันท์. (2554). การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- [14] ศักดา มัชปาโต. (2555). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [15] สิริกาญจน์ จิระสาคร. (2556). การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- [16] สฤณี เรืองแก้ว. (2554). สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [17] สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). สมรรถนะการบริหารงานที่ทำให้องค์กรเกิดการยอมรับ. สืบค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2551. <http://www.kroobannok.com/blog/36790>.
- [18] สุจิตรา ยีหวัจเจริญ. (2556). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [19] หนูกันท์ ปาโส. (2562). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- [20] อมร สายใจ. (2560). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [21] Hoy, W. K. and Miskel, C. G. (2001). *Education Administration: Theory, Research, and Practice*. Singapore: McGraw-Hill.
- [22] McClelland, D.C. (1973). *Testing for Competence Rather than for Intelligence*. American Psychologist.